



Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen johdosta

Ilmoituksen tekijä

Väylävirasto
Olli Lehtinen
PL 33, 00521 HELSINKI

Puhdistettavan alueen osoite

Utö fyrbacken, 21740 PARAINEN
Kiinteistötunnus 445-644-8-1

Kiinteistön omistaja

Suomen valtio
Väylävirasto hallinnoi majakkaa ympäröivää maa-aluetta

Vireilletuloperuste

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Varsinais-Suomen ELY-keskukselle 25.06.2024. Ilmoitusta on täydennetty 03.07.2024. Alkuperäisestä ilmoituksesta poiketen täydennyksessä on rajattu puhdistettavan maaperän aluetta vain kiinteistölle 445-644-8-1.

Ilmoituksessa ja sen liitteissä esitetyt tiedot koskien toimenpidealuetta ja alueella tehtäviä toimenpiteitä ovat lyhyesti esitettynä seuraavat:

Alueen käyttö ja pilaantumisen aiheuttanut toiminta

Utön majakan valaistuksessa on vuosina 1935-1985 käytetty lyijyakkuja, joiden käytöstä poistettuja lyijylevyjä on sijoitettu majakkaa ympäröivälle maa-alueelle. Vuonna 2005, 2006 ja 2021 tehdyissä maaperätutkimuksissa on todettu haitta-aineilla pilaantunutta maa-ainesta, lisäksi vuoden 2006 tutkimuksessa todettiin lyijylevyjen palasia majakkaa ympäröivässä maassa.

Kohde sijaitsee Utön saarella Suomen ulkosaaristossa, Saaristomeren eteläosassa. Utön majakkaa ympäröivän kiinteistön pinta-ala on noin 6800 m². Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1250 m².

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on 18.10.2016 voimaan tullut osayleiskaava (44532009003, 6/16), jossa suunnittelualue on osoitettu erityisalueeksi (E). Alue on varattu majakkaa, tutkaa ja luotsiasemaa varten. Suunnittelualueella sijaitsee suojeltava, valtakunnallisesti tai seudullisesti arvokas rakennus (sr-1, alanumero 9) sekä alue on osoitettu puhdistettavaksi/kunnostettavaksi maa-alueeksi (saa).

Lähiympäristö

Majakan kiinteistöä ympäröi länsi- itä- ja eteläpuolella kalliainen alue, kaavamerkintä yleiskaavassa MY (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja). Kiinteistön pohjoispuolella on Utön kylä, joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi kulttuurihistorialliseksi ympäristöksi (RKY 2009).

Maaperä- sekä pinta- ja pohjavesitiedot

Alueella tehtyjen maaperätutkimusten perusteella majakan länsipuolella kalliota peittää paikoin ohut sorakerros ja paikoin ohut humuksinen maakerros. Rakennuksen itäpuolinen alue on paljasta kalliota.

Geologian tutkimuskeskuksen kallioperäaineiston perusteella Utön majakka sijaitsee kahden kivilajin rajavyöhykkeessä. Pohjoisessa kallioperä on gneissia ja etelässä granodioriittia. Utön saarta halkoo näiden kahden kivilajin rajapinnassa siirroslinja.

Sade- ja sulamisvedet valuvat avokallioilta pääosin mereen. Osa vesistä sitoutuu kallion pinnalla olevaan maa-ainekseen tai kulkeutuu kallion halkeamiin.

Utön saarella ei sijaitse Ympäristöhallinnon luokittelemia pohjavesialueita. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet sijaitsevat Korppoon saarella noin 42 km päässä Utön saarelta pohjoiseen. Vähäisen maanpeitteen vuoksi pohjaveden muodostumisen arvioidaan olevan saarella vähäistä.

Talousvesi Utön saarella saadaan pääosin poistamalla suolaa merivedestä. Mahdollisista käytössä olevista talousvesikaivoista ei ole tietoa.

Alueella tehdyt maaperätutkimukset

Vuonna 2006 Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy suoritti majakan ympäristössä maaperän haitta-ainetutkimuksen Utön saarella vuonna 2005 tehdyn riskikartoituksen perusteella. Tuolloin tutkimuspisteet sijoitettiin majakan länsipuolelle, jonne saatujen haastattelutietojen mukaan akkujen lyijylevyjä on pudotettu majakan ikkunasta. Vuoden 2006 tutkimusraportissa mainitaan, että majakkaa ympäröivässä maaperässä on nähtävissä lyijyn palasia. Lisäksi vuonna 2006 sijoitettiin tutkimuspiste majakan eteläpuolelle, missä haastattelutietojen mukaan on sattunut joskus öljyvahinko.

Majakan länsipuolella tutkimuspisteessä KK11A todettiin kenttämittauksissa nykyisin käytössä olevan VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjeavon ylittäviä

pitoisuuksia arseenia, lyijyä ja sinkkiä. Laboratorioanalyseissä todettiin kynnysarvon ylittävä pitoisuus sinkkiä ja ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä. Majakan eteläpuolelle sijoittuneessa tutkimuspisteessä KK12A ei todettu VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvon ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia.

Ramboll Finland Oy teki elokuussa 2021 vuoden 2006 maaperän haitta-ainetutkimuksia täydentäviä tutkimuksia. Majakan ympäristöstä vuoden 2006 tutkimuspisteen KK11A edustamalta alueelta kerättiin kohteeseen laaditun tutkimussuunnitelman mukaisesti yksi kokoomanäyte (MONO1), joka koostui yhteensä 50 osanäytteestä. Osanäytteet otettiin tutkimussuunnitelman mukaisesti 0-20 cm syvyydeltä 5 m x 5 m suuruisilta osa-alueilta lapiokaivuna. Osanäytteet yhdistettiin ja syntyneestä kokoomanäytteestä analysoitiin öljyhiilivedyt C10-C40, PAH-yhdisteet, PCB-yhdisteet ja VNa 214/2007 mukaiset metallit. Kokoomanäytteestä MONO1 määritettiin riskinarviota varten myös metallien liukoiset pitoisuudet kaksivaiheisella ravistelutestillä sekä näytteen pH.

Näytteessä MONO1 todettiin laboratorioanalyseissä VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä. Todettu lyijypitoisuus ylittää myös kaivetun maa-aineksen jäteluokittelussa käytetyn vaarallisen jätteen raja-arvon. Lisäksi näytteessä todettiin kynnysarvon ylittävä pitoisuus antimonia. Muita tutkittuja haitta-aineita ei todettu kynnysarvon ylittäviä pitoisuuksia. PCB-yhdisteitä ei todettu laboratorion määrittämissä ylittäviä pitoisuuksia.

Liukoiset pitoisuudet näytteessä olivat pääasiassa alhaisia tai alittivat laboratorion määrittämissä rajat. Antimonin ja lyijyn liukoiset pitoisuudet ylittivät pysyvän jätteen raja-arvot uuttosuhteella L/S 10, mutta liukoisten pitoisuuksien prosentuaaliset osuudet kokonaispitoisuuksista jäivät alhaisiksi.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Kohteeseen laaditun riskinarvion perusteella kiinteistön maaperä majakan ympärillä on lyijyllä pilaantunut ja kiinteistöllä on pilaantuneen maaperän puhdistustarve haitta-ainepitoisen maa-aineksen muodostaman terveysriskin takia.

Maaperän puhdistustavoite ja puhdistussuunnitelma

Todetut lyijypitoisuudet aiheuttavat suunnittelualueella terveysriskin ja tämän vuoksi kunnostustavoitteeksi esitetään lyijyn terveysperusteista suurinta haitatonta pitoisuutta (SHPTer-arvoa), joka on 212 mg/kg.

Maaperän puhdistustarpeen perusteella kiinteistön alueella tehtävien kaivutöiden yhteydessä esitetään suunnittelualueelta poistettavaksi maa-aines, jonka haitta-ainepitoisuudet ylittävät SHPTer- arvon eli 212 mg/kg.

Pilaantuneen maaperän kunnostusmenetelmänä on massanvaihto. Kiinteistöllä tehtävän kaivutyön yhteydessä haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostustavoitteen (SHPTer-arvo 212 mg/kg) ylittävä maa-aines poistetaan ja toimitetaan

asianmukaisen ympäristöluvan omaavaan vastaanottoaikaan jatkokäsittelyä varten. Maa-aines, jonka haitta-ainepitoisuudet alittavat kunnostustavoitteen (SHPter-arvo 212 mg/kg), hyödynnetään kaivantojen täytössä, mikäli maa-aines on rakennusteknisesti siihen soveltuva ja alueella on hyötykäyttötarvetta tai toimitetaan luvanvaraiselle vastaanottoaikaalle. Kaivantojen täyttöihin käytetään myös muualta tuotavaa puhdasta materiaalia.

Pilaantuneet maat kaivetaan lajittelevana kaivuna. Maa-ainekset lajitellaan kaivun aikana pilaantuneisuuden mukaan ja maa-aineksesta erotellaan mahdolliset isot kivet ja jätejakeet.

Maaperän puhdistustöitä ei lähtökohtaisesti jatketa suunnittelualueen ulkopuolelle. Maaperän puhdistuksen rajausta tarkennetaan työn aikana kaivannon seinämistä ja pohjista otettavista näytteistä tehtävien aistinvaraisten havaintojen ja kenttämittausten tulosten avulla.

Mikäli suunnittelualueen rajoille, kaivannon seinämään jää laboratorioanalyysien perusteella maaperän puhdistustavoitteen ylittävää maa-ainesta, arvioidaan siitä aiheutuvia riskejä laadittavan riskinarvioinnin perusteella puhdistustöiden päätyttyä.

Suunnittelualueelta poistetaan maa-ainesta enimmillään 0,5 m syvyydelle. Jos kaivannon pohjalla, 0,5 m syvyydellä, maaperässä todetaan kunnostustavoitteen ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, kaivannon pohjalle asennetaan suodatinkangas ja arvioidaan siitä aiheutuvia riskejä laadittavan riskinarvioinnin perusteella puhdistustöiden päätyttyä.

Mikäli maaperän puhdistustöiden aikana alueella todetaan tutkimustuloksista poikkeavaa maaperän pilaantuneisuutta, selvitetään materiaalin laatu ja haitta-ainepitoisuudet kenttämittausten ja/tai laboratorioanalyysien avulla.

Kunnostustavoitteen alittavat, puhdistamisen takia kaivettavat jätteelliset maa-ainekset toimitetaan luvalliseen vastaanottoaikaan.

Suunnittelualueen kaivantojen täytössä hyödynnetään tarvittaessa alueelta kaivettavia (jätteettömiä) maita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat SHPter-arvon, 212 mg/kg, mikäli massat ovat rakennusteknisesti täyttötöihin soveltuvia. Maiden hyödyntämisellä minimoidaan kuljetuksista aiheutuvia ympäristövaikutuksia ja kustannuksia.

Alueen käyttötarkoitus ja haitta-aineelle altistumisen mahdollisuudet huomioiden kohonneita haitta-ainepitoisuuksia (haitta-ainepitoisuudet kynnysarvojen ja SHPter-arvon, 212 mg/kg, välissä) sisältävien maiden hyödyntämisellä ei aiheuteta riskiä. Haitta-aineet ovat olleet alueen maaperässä jo pitkään, jolloin esim. maaperäeliöstö on sopeutunut pitoisuuksiin, jotka ovat korkeampia kuin hyödynnettävässä maa-aineksessa.

Mahdollinen kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntäminen dokumentoidaan ja esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Suunnittelualueella tehtyjen maaperätutkimusten yhteydessä ei maaperässä todettu orsi-/pohjavettä. Todennäköisesti maaperän kunnostustöiden yhteydessä tehtävien kaivuiden yhteydessä kaivantoon ei kerry vettä siinä määrin, että se haittaa työtä, koska kaivusvyvyys on vain noin 0,3-0,5 m.

Pilaantunut maa-aines toimitetaan käsittely- ja loppusijoituspaikkaan, jolla on lupa ottaa vastaan ko. maa-aineksia. Pilaantuneiden maiden kuormille laaditaan kuormakohtaiset siirtoasiakirjat ja kuormien tiedot viedään SIIRTO-rekisteriin. Kuljetusurakoitsijan tulee kuulua jätehuoltorekisteriin. Kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Kuormat punnitaan vastaanottoaikoissa.

Myös haitta-ainepitoisuudeltaan kynnsarvot ylittävä maa-aines toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan, mikäli se ei sovellu kaivantojen täyttöön.

Mikäli alueelle joudutaan teknisistä syistä jättämään maa-aineksia, joiden orgaanisten haitta-aineiden pitoisuus ylittää alemman ohjearvotason, varaudutaan kaivantoon asentamaan eristerakenne pilaantuneen maan ja puhtaan täyttömaan välille. Eristerakenteen asennuksesta laaditaan ennen asennusta suunnitelma, joka hyväksytetään Varsinais-Suomen ELY-keskuksella. Mikäli maaperään jää kunnostustavoitteet ylittäviä raskasmetallipitoisuuksia, merkitään seinämät suodatinkankaalla tai vastaavalla.

Mahdollisesti asennettavien eristerakenteiden sijainti esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Pilaantuneen maa-aineksen poistoa ohjaa ja valvoo ympäristötekniikan asiantuntija, jolla on riittävä kokemus pilaantuneen maaperän kunnostushankkeista.

Maaperän kunnostuksen yhteydessä pidetään työmaalla kirjaa, johon kirjataan mm. tiedot näytteenotoista ja analyysituloksista sekä poistetuista pilaantuneista massoista ja niiden sijoituspaikoista.

Kunnostuksen yhteydessä haitta-ainepitoisuudet tarkistetaan kaivettavista maa-aineksista n. 100 m³ välein, mukaan lukien tutkimusten yhteydessä saadut tulokset.

Maaperän puhdistustyön yhteydessä hyödynnetään kohteella tehdyn maaperätutkimuksen yhteydessä saatuja analyysituloksia. Lisäksi maanäytteistä mitataan työn aikana raskasmetallien (Cu, Pb ja Zn) pitoisuuksia XRF-analysaattorilla. Mikäli puhdistustyön aikana kaivumaissa todetaan viitteitä muista haitta-aineista, analysoidaan myös ko. haitta-aineet laboratorioissa.

Maaperän puhdistustyön/kaivutyön yhteydessä syntyvästä kaivannosta otetaan maaperän jäännöspitoisuusnäytteitä kaivannon pohjalta sekä jokaisesta

seinämästä. Näytteitä otetaan kokoomanäytteinä yksi jokaista 100 m² kohden. Näytteistä analysoidaan alueella todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Jäännöspitoisuusnäytteistä analysoidaan 30 % laboratoriossa.

Maaperän kunnostustyö lopetetaan, kun suunnittelualan puhdistustavoitteet on saavutettu ja/tai tarvittavat eristerakenteet on asennettu. Mikäli kaikkea haitta-ainepitoisuuksiltaan kunnostustavoitteet ylittävää maa-ainesta ei saada kohdealueelta poistettua, kyseiset alueet dokumentoidaan. Dokumentointi esitetään kunnostustyöstä laadittavassa loppuraportissa ja kunnostustavoitteet ylittävien massoja osalta laaditaan erillinen riskitarkastelu.

Työmaa-alue aidataan ja merkitään siten, etteivät ulkopuoliset pääse työmaa-alueelle. Aitaan kiinnitetään pilaantuneen maan kunnostuksesta varoittavia kylttejä.

Pilaantuneet maa-ainekset kaivetaan suoraan kuorma-autojen kyytiin. Mikäli maa-ainesta on tarpeen välivarastoida kohteella esim. viikonlopun yli, peitetään pilaantunut maa-aines pölyämisen ja mahdollisten sadevesien vaikutusten estämiseksi.

Kunnostustyön aikana kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maamassoja varaudutaan kastelemaan pölyämisen estämiseksi. Mikäli työmaa-alueen ulkopuolelle kulkeutuu maata kunnostettavalta alueelta, se poistetaan ajoreittejä pesemällä ja harjaamalla.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi.

Ratkaisu

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tarkastanut Utön saarella, Paraisten kunta-alueella sijaitsevan kiinteistön 445-644-8-1 pilaantunutta maaperää koskevan ilmoituksen ja hyväksyy siinä esitetyn maaperän puhdistamisen seuraavin ehdoin:

Puhdistustavoitteet

- 1 Alueelta tulee poistaa pilaantuneet maa-ainekset, joiden lyijypitoisuus ylittää maaperän terveysperusteisen viitearvon lyijylle eli 212 mg/kg kuiva-ainetta kohti (Maaperän kynnys- ja ohjearvojen määrittäminen, Suomen ympäristökeskus, 23/2007). Lisäksi alueelta tulee poistaa jätteensekaiset maa-ainekset.

Mikäli kunnostuksen yhteydessä todetaan muita haitta-aineita kynnysarvon ylittävänä pitoisuuksina, niiden osalta puhdistustavoitteeksi määrätään valtioneuvoston asetuksen 214/2007 alemmat ohjearvot.

Jos pilaantuneisuuden todetaan jatkuvan kiinteistölle, joita ei mainita ilmoituksessa, on asiasta viipymättä ilmoitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kyseisen alueen maanomistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.

- 2 Mikäli ilmoituksessa mainittujen kiinteistöjen maaperään jää parhaasta mahdollisesta kaivutyöstä huolimatta haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät määräyksessä 1 asetetut pitoisuusarvot, on maaperän puhdistamisesta vastuussa olevan arvioitava kiinteistön puhdistustarve kokonaan uudelleen valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisella menettelyllä. Arvioinnista on laadittava erillinen raportti, joka on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle puhdistamista koskevan loppuraportin yhteydessä. ELY-keskus arvioi raportissa esitettyjen tietojen perusteella puhdistustyön mahdolliset jatkotarpeet, ja ilmoittaa niistä puhdistamisesta vastuussa olevalle. Maaperän puhdistamisesta vastuussa olevan on tässä tapauksessa varauduttava siihen, että puhdistustöitä on jatkettava arvioinnin lopputuloksen mukaan jollain muulla kuin massanvaihtomenetelmällä.

Maa-ainesten käsittely, varastointi ja kuljettaminen

- 3 Kaivettujen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee tutkia ennen niiden kuljettamista vastaanottoon. Maanäytteistä tulee analysoida vähintään aiemmissa tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Näytteet on otettava ja analysoitava siten, että kaivetun maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet saadaan edustavasti selvitettyä.

- 4 Maan pintakerroksessa n. 10 cm syvyyteen asti ei tule hyödyntää maa-ainesta, jonka haitta-ainepitoisuus ylittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 kynnysarvotason. Kaivantojen täytöissä voidaan hyödyntää alueelta kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 1 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka eivät sisällä jätteitä.

Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja haitta-aineiden liukoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä.

Kohonneita, kynnysarvotason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät täyttökerrokset tulee merkitä selkeästi erottuvalla huomiorakenteella. Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävien maiden hyödyntämispaikat ja -määrät tulee dokumentoida ja merkitä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin.

- 5 Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 4 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
- 6 Mikäli alueella on tarpeen välivarastoida haitta-ainepitoisia maa-aineksia, tulee välivarastoinnin olla mahdollisimman lyhytaikaista. Välivarastoitava maa-aines ei saa sisältää helposti kulkeutuvia haitta-aineita. Välivarastoitava maa-aines on peitettävä, jos sääolosuhteet ovat sellaiset, että maa-ainekset voivat levitä tuulen tai sadevesien mukana.

- 7 Työn aikainen maankaivu ja liikenne on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi. Pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjojen tiedot tulee viedä SIIRTO-rekisteriin. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle.

Kaivantovesien käsittely

- 8 Pinta- ja hulevesien pääsy alueelle kaivettuihin kaivantoihin tulee estää. Mikäli kaivantoon kertyy vettä, on sen haitta-ainepitoisuudet selvittävät ennen kuin vedet johdetaan pois. Vedestä on analysoitava vähintään maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Vettä ei saa johtaa maastoon tai hulevesiviemäriin, mikäli vedessä havaitaan haitta-aineita, joiden pitoisuudet ylittävät VNa 1022/2006 liitteen 1 mukaiset ympäristölaatu normit. Veden johtamisesta jätevesiviemäriin tulee sopia vesilaitoksen kanssa hyvissä ajoin ennen veden johtamista.

Mikäli kaivantoihin kertynyttä vettä ei voida ominaisuuksiensa vuoksi johtaa sellaisenaan jätevesiviemäriin, on se poistettava esimerkiksi imuautolla tai puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, jonka käytön Varsinais-Suomen ELY-keskus on hyväksynyt.

Talteen otettu, haitta-aineita sisältävä vesi on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Vaarallisen jätteen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja jätelain (646/2011) 121 §:n mukaisesti.

Kaivalueen jäännöspitoisuudet

- 9 Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivalueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivalueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet. Jokaista noin 100–200 m²:n suuruista puhdistettua aluetta kohti on koottava vähintään viisi jäännöspitoisuusnäytettä (kaivannon seinämät ja pohja). Mikäli jonkin kaivalueen pinta-ala jää edellä mainittua pienemmäksi, on tällaiselta alueelta koottava vähintään kaksi jäännöspitoisuusnäytettä, jotka edustava kaivannon pohjalle ja kaivannon seinämiin jäävää maaperää. Kenttämittausten varmistamiseksi jäännöspitoisuusnäytteistä vähintään 30 % osuus on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivalueella todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

- 10 Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Kyseisen henkilön nimi ja yhteystiedot sekä puhdistamisen aloittamis- ja lopettamisajankohdat on ilmoitettava naapurikiinteistöille ja puhdistusalueen maanomistajalle sekä kirjallisesti Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 11 Puhdistamisen aikana on pidettävä kirjaa näytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimittavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen ja muiden jätejakeiden määrästä ja sijoituskohdista.
- 12 Mikäli puhdistamisen aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu alueella aiemmin tehdyissä tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.
- 13 Työn päätyttyä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
 - puhdistetun alueen tunnistetiedot,
 - puhdistuksen aloitus- ja lopetuspäivät sekä työn kokonaiskesto,
 - yhteenvetotaulukko maanäytteiden kenttä- ja laboratorioanalyysien tuloksista,
 - Kenttämittauksessa käytettävien laitteiden kalibrointitiedot
 - kartta, josta selviää, mistä kohdista ja miltä syvyyksiltä pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia on poistettu, mille alueelle on jäänyt kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sekä jäännöspitoisuusnäytteiden sijainti
 - poistettujen maa-ainesten sekä muiden jätejakeiden vastaanottoaikojen tiedot ja niihin toimitetun jätteen ja maan kokonaismäärät sekä haitta-ainepitoisuudet,
 - yhteenveto vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä sekä
 - arvio kaivutyön lopputuloksesta sekä siihen liittyvät epävarmuustekijät.

Puhdistuksen loppuraportti on toimitettava tarkastettavaksi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä tiedoksi kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen päättymisestä.

- 14 Varsinais-Suomen ELY-keskus voi tarvittaessa antaa maaperän puhdistustyöhön liittyvien ennalta arvaamattomien tulosten tai seikkojen perusteella maaperän puhdistustyötä koskevia ohjeita tai määräyksiä.

Päätöksen perustelut

Määräys 1.

Päätöksessä on hyväksytty pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevassa ilmoituksessa esitetyt puhdistustasot, koska ne on katsottu riittäviksi ympäristö- ja terveysriskin ehkäisemisen näkökulmasta huomioiden maaperässä todettujen haitta-aineiden ominaisuudet ja alueen maankäyttö. Muiden haitta-aineiden kuin lyijyn osalta puhdistustasoksi on määrätty VNa 214/2007 alemmat ohjeavrot alueen maankäytön mukaan.

Määräys 2.

Mikäli kiinteistön maaperään jää puhdistamisen jälkeen puhdistustavoitteen ylittävä haitta-ainepitoisuuksia, on niiden mahdollisia riskejä edellytetty arvioimaan riskinarvioinnin avulla, jotta valvova viranomainen pystyy arvioimaan tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Määräys 3.

Kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on edellytetty selvittämään näytteenoton avulla, jotta maa-ainekset pystytään toimittamaan niiden vaatimaan käsittelyyn.

Määräys 4.

Pintamaille on asetettu kynnysarvopitoisuuksiin perustuva puhtaustaso. Tällä varmistetaan, ettei pintamaahan jää haitta-aineita, joista voisi aiheuta haittaa tai vaaraa alueen käyttäjien terveydelle pölyämisen takia etenkin ennen kasvillisuuden leviämistä kaivualueelle.

Kaivettavien maa-ainesten, joiden haitta-aineiden pitoisuudet alittavat puhdistustavoitteet, hyödyntäminen on sallittu kaivantojen täytöissä, koska maa-ainesten sisältämistä haitta-aineista ei riskinarvioinnin perusteella aiheudu terveys- eikä ekologista riskiä.

Määräys 5.

Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteenekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 4 mukaisesti, on edellytetty toimittamaan ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäväksi luvan omaavaan vastaanotto- ja käsittelypaikkaan, koska jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista käyttää uudelleen, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään.

Määräykset 6-7.

Jätelain 13 §:ssä edellytetään muun muassa, että jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa on huolehdittava

siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua, hajua tai viihtyisyyden vähenemistä.

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja mm. pilaantuneesta maa-aineksesta ja vaarallisesta jätteestä. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä kolmen vuoden ajan.

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle.

Määräys 8.

Kaivantoihin kertyvien vesien haitta-ainepitoisuudet on edellytetty selvittämään ja pilaantuneet vedet käsittelemään, jotta vedessä olevat haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle, eivätkä aiheuttamaan maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Määräys 9.

Jäännöspitoisuusnäytteiden avulla varmistetaan puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista.

Määräykset 10.–13.

Pilaantuneiden maiden puhdistamista koskeva tiedottaminen, puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta.

Määräys 14.

Puhdistustyön yhteydessä voi tulla esille ennalta arvaamattomia asioita, joihin tätä päätöstä tehtäessä ei ole ollut mahdollista varautua. Tästä syystä ELY-keskus varaa itselleen mahdollisuuden antaa ohjeita tai määräyksiä tällaisia tilanteita varten.

Sovelletut oikeusohjeet

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16, 133, 136, 190, 191 ja 205 §
- Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §
- Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)
- Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121 ja 122 §
- Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)
- Valtion maksuperustelaki (150/1992)
- Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

- Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)
- Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Asetuksen 1215/2023 maksutaulukon mukaan pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittely maksaa 58 euroa/h. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on kulunut 9 tuntia, joten maksu on 522 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen 1215/2023 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.07.2029 saakka.

Muutoksen haku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä 2.

Päätöksestä tiedottaminen

Varsinais-Suomen ELY-keskus tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen ELY-keskusten verkkosivuilla: osoitteessa: www.elykeskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Lisätiedot

Asiaa on käsitellyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Ylitarkastaja Jussi Vikainen.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Jussi Vikainen ja ratkaissut Ylitarkastaja Erika Liesegang.

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköpostitse)

Liitteet

Liite 1. Kartta puhdistettavasta alueesta
Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi

Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
(ymparistovalvonta@parainen.fi)
Paraisten kaupunki (parainen@parainen.fi)

8.7.2024

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Varsinais-Suomen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 14.08.2024.**

Sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajan kohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite PL 204

65101 Vaasa

Vaihde 029 56 42611, Kirjaamo 029 56 42780

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

8.7.2024

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

8.7.2024

Tämä asiakirja VARELY/4180/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4180/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vikainen Jussi 08.07.2024 09:18

Ratkaisija Liesegang Erika 08.07.2024 09:22